

ZYCIE NOWOGRÓDZKIE

DZIENNIK POSWIĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRÓDZKIEJ.

Adres Redakcji i Administracji: NOWOGRÓDEK, ul. 3-go maja, Nr. 1. — Telefony 75 i 100.

Prenumeratę przyjmują: w BARANOWICZACH: „Ekonomia”, — w STOLPCACH: p. Enginan od g. 14—15.
Nr. KONTA P. K. O. 81.287. Szeptyckieo 49. Wydział Powiatowy, pok. 10.

REDAKCJA CZYNNIKI WYDAWCA
CENA POCZTOWA
CENA PRZEKAZANA

Przed konferencją rozbrojeniową

Gen. Kasprzyci o wojnie gazowej

GENEWA 22.IV Na dzisiejszym posiedzeniu Komisji Przygotowawczej do Konferencji Rozbrojeniowej podczas dyskusji nad wojną chemiczną zabrał głos delegat polski gen. Kasprzyci reasumując ujemne wyniki dotychczasowych prac nad wynalazkami dotyczącymi technicznego ograniczenia zbrojeń w tym dziale i zwalczania tej broni.

Gen. Kasprzyci przestrzegali przed używaniem środków.

Jedynym przeciwdziałaniem może być tylko kategoriyczny zakaz prowadzenia wojny chemicznej i bakteriologicznej.

Jednakże historia uczy nas, iż zakazy nawet najbardziej bezwzględnie nie prowadzą do niczego. To też delegacja polska z naciskiem podkreśla, że konieczne są zobowiązania wzajemnej pomocy przeciwko lamującym zakazy; tylko w ten sposób można znaleźć zabezpieczenie.

Propozycje amerykańskie

GENEWA 22.IV Agencja Havasa podaje: na dzisiejszym posiedzeniu Komisji Przygotowawczej do Konferencji Rozbrojeniowej delegat U. S. A. oświadczył w imieniu Prezydenta Hoovera, iż gotów jest zaproponować ustępstwa co do zbrojeń na lądzie, co mogłoby doprowadzić do kompromisu.

Jeśli chodzi o ograniczenia zbrojeń na morzu to U. S. A.

podejmują propozycje kompromisowe wysunięte w 1927 r. przez Paul Boncoura, a łączące ograniczenia ogólnego tonażu, bez wyszczególnienia pojedynczych jednostek.

Delegat Stanów Zjednoczonych podkreślił przytem, że pakt Briand—Kellog daje sposobność do przyspieszenia układu rozbrojeniowego.

Wątpliwe powodzenie propozycji amerykańskich

GENEWA 22.IV Szwajcarska Agencja Telegraficzna donosi, iż oświadczenie przedstawiciela U. S. A. stanowi obecnie główny temat rozmów pomiędzy poszczególnymi delegacjami.

Wysuwane są jednakże poważne wątpliwości czy propozycje te zdolne są usunąć przeciwności anglo-amerykańskie.

Z dotychczasowych bowiem oświadczeń lorda Cushendona nie można wysuwać wniosków, iż admiralicia brytyjska zmieniła swe poglądy dotyczące zbrojeń morskich. Należy raczej przypuszczać, że ze względu na okres wyborczy konserwatywny rząd angielski nie poczyni kroków do zbliżenia anglo-amerykańskiego

Oświadczenie Ministra Zeleskiego

w sprawie prowokacji niemieckiej

WARSZAWA 22.IV. W związku ze zgłoszonymi przez rzeszowiance niemieckiego dr. Schachta na konferencji paryskiej memorjału, w którym poruszono sprawy zachodnich granic Polski, przedstawiciel Polskiej Agencji Telegraficznej zwrócił się do Pana Ministra Spraw Zagranicznych z prośbą o wypowiedzenie się w tej kwestii.

Pan Minister Zeleski oświadczył: memorjał p. Schachta znam dotychczas jedynie z nieobowiązkowych streszczeń prasy. Jeżeli chodzi o przeciwstawienie się argumentacji projektów znajdujących się rzekomo w tym memorjałe, a dotyczących zachodnich granic Rzplitej Polskiej, to przeszedłbym nad nimi najzupełniej spokojnie * do porządku dziennego, gdyż są one kompletnie pozbawione podstaw realnych.

Stwierdzić należy najzupełniej

stanowczo, że w Europie nie ma teraz rządu, któryby chciał rozważać sprawę rewizji Traktatu Wersalskiego.

Zdaje sobie sprawę, że inny czynnik wysuwa się w całej tej sprawie na plan pierwszy i może wywierać uzasadnione obawy na przyszłość, a mianowicie czynnikami tym jest duch i metoda działań w samymi sposobie postawienia tej kwestii przez p. Schachta. Ujawniło to fakt, że Niemcy są zdolne w przetargach czysto finansowych wysuwać kwestję ustępstw za cenę wolności narodów. Kto w ten sposób myśli, powraca do tych samych czynników, które wywołały największą klęskę całego szeregu narodów—wojnie światową.

To też wystąpienie delegacji niemieckiej spotkało się z tak samorutnem i jednomyślnym potępieniem całego świata.

Ofiara na fundusz dyspozycyjny Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

WARSZAWA (tel. wł.) 22.IV. W dniu dzisiejszym na ręce Pana Ministra Spraw Wewnętrznych Sławoj - Składkowskiego wpłynęła ofiara od p. Władysława Korola na fundusz dyspozycyjny Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w kwocie 50 zł. Złożoną sumę Pan Minister przeznaczył na fundusz zapomogowy dla najbardziej potrzebujących rodzin rybactkich, które padły ofiarą surowej zimy.

16 maja 1929 r. nastąpi nieodwołalnie otwarcie PWK.

Wbrew tu ówdzie pojawiającym się pogłoskom, nie pozbawionym często w istocie swych złośliwych tendencji, zgodnie z dawno rzuconą zapowiedzią, Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu otwarta będzie nieodwołalnie dnia 16 maja 1929 r. o godz. 10-tej.

Stan pracy na terenach PWK.

Prace budowlane na terenach PWK. dobiegają końca. W dniu 15 kwietnia ukończono już kompletnie: roboty elektrotechniczne w Hali Elektrotechnicznej, Wieżę Gornosląską, Pawilon Targu Poznańskiego, szkołę przy placu Cietym, Pawilon Browarów, Pawilon Chemji i Meblarstwa, Pawilon Spożyczy, Pawilon Maszyn Rolniczych, Pawilon Produkcji Roslinnej, Pawilon Ogrodniczy, Pawilon Meteorologiczny, Halę Włókienniczą, roboty elektrotechniczne w Hali Centralnej, basen z rzeźbą, elektryczność w Pałacu Targowym, Halę Ciężkiego Przemysłu, Pawilon Lotniczy i Samochodowy, Pawilon Związków Miast, Pawilon Emigracji, Pawilon Prasy, Pawilon Centro-Cement, Pawilon Doświadczalnictwa, trybuny, Pawilon Spółdzielczości rolniczej, Pawilon Łowiectwa, Pawilon Meljoracji.

Raptowny wzrost drożyny w Sowietach

RYGA. Z Moskwy donoszą, że ceny na artykuły pierwszej potrzeby znowu gwałtownie się podniosły. W ciągu jednego z ostatnich dni milicja sporządziła w Moskwie 150 protokołów za nielegalne podwyższenie cen. Zastępca komisarza handlu Maksymow oświadczył, że szczególnie wzrosły ceny na cukier, herbatę, manufakturę, ubiwanie, papier i naftę. Wobec zwiększającej się z dniem każdym drożyny, komisarz handlu zarządził przeprowadzenie kontroli cen w sklepach i kooperatywach sowieckich niemniej jak raz na tydzień.

Protest polaków ze Śląska

PSZCZYNA 22.IV Wczoraj odbył się zjazd delegatów Związku Obrony Kresów Zachodnich powiatu pszczyńskiego.

Na zjeździe tym powzięto rezolucję następującej treści: wobec prowokacyjnego wystąpienia na konferencji reparacyjnej w Paryżu rzeszowianców niemieckich, poruszających sprawę rewizji granic zachodnich Rzplitej Polskiej, Zjazd delegatów Związku Obrony Kresów Zachodnich powiatu pszczyńskiego oświadcza uroczysto, że ludność polska na Śląsku zdecydowana jest wystąpić kategoriycznie przeciwko nieuzasadnionym roszczeniom niemieckim do Śląska i wzywa Rząd do stanowczych działań.

skutku, gdyż dyrektor teatru podał zdemontować scenę, a na interpelacje tłumaczył się brakiem wiadomości o zezwoleniu.

Podkreślić należy, iż zezwolenie to wydane było na zasadzie wzajemności za występy opery berlińskiej w Katowicach.

Nowa prowokacja niemiecka

KATOWICE 22.IV. Na zasadzie zezwolenia ministra spraw wewnętrznych Prus, Grzesińskiego miało się odbyć w Opolu przedstawienie opery katowickiej, która zjechała do Opola z moniuszkowską „Halką”.

Przedstawienie opery polskiej nie mogło jednakże dojść do

skutku, gdyż dyrektor teatru podał zdemontować scenę, a na interpelacje tłumaczył się brakiem wiadomości o zezwoleniu.

Podkreślić należy, iż zezwolenie to wydane było na zasadzie wzajemności za występy opery berlińskiej w Katowicach.

Pożegnanie Wiceministra Spraw Wewnętrznych

WARSZAWA 22.IV. (tel. wł.) Dziś w salach reprezentacyjnych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych odbyła się czarna kawa na cześć ustępującego Wiceministra

gen. Maurycego Jaroszyńskiego. Na czarnej kawie byli obecni Minister gen. Sławoj-Składkowski i wszyscy dyrektorzy departamentów Ministerstwa.

Wyjaśnienie dotyczące paszportów zagranicznych

Pomimo najzupełniej dokładnych przepisów dotyczących wjazdu cudzoziemców do Polski — które przewidują, iż wizy wjazdowe udzielone są przez placówki konsularne bądź samodzielnie, bądź w porozumieniu z odpowiednimi władzami krajowymi (starostwami lub województwa-

mi) — do Ministerstwa napływają podania z prośbą o wizy.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, iż przesyłanie podania tych jest najzupełniej bezcelową stratą czasu, gdyż są one pozostawiane bez merytorycznego załatwienia.

Wypadek dyplomaty polskiego

BUDAPESZT 22.IV Wczoraj radca poselstwa polskiego i obecny kierownik poselstwa p. Łazarski w towarzystwie dwóch pań, oraz jednego z dyptomatów węgierskich udali się na wycieczkę automobilową.

W drodze powrotnej późnym wieczorem auto spadło z nasypu wysokości 8 metr. przewracając się dwa razy. Wszyscy pasażerowie i szofer odnieśli bardzo ciężkie rany. Przejżdżające wkrótce inne auto zabrało wszystkich i odwiezło do kliniki w Budapeszcie. Po drodze dyplomata węgierski życie zakończył.

P. radca Łazarski doznał wstrząsienia mózgu i krwotoku wewnątrznych jednakże życiu jego nie grozi niebezpieczeństwo. Jedną z pań połamała obydwie ręce i nogi, a pozatem doznała paraliżu na tle wstrząsu nerwowego; jedynie druga z pań doznała tylko stopniowo lekkih obrażeń.

BUDAPESZT 22.IV Badanie medyczne ustaliło, że radca Łazarski ma w dwóch miejscach piękną tętniącą ranę, tak że leczenie trwać będzie osiem tygodni, jednakże życiu jego nie grozi niebezpieczeństwo.

Lekarze czescy boją się konkurencji polaków

PRAGA 22.IV Związek lekarzy czeskich w Karlibadzie powziął uchwałę protestującą przeciw zbyt łatwemu — zdaniem Związku — udzielaniu zezwoleń lekarzom zagranicznym na odbywanie praktyki w okresie sezonu. Protest ten zwraca się szczególnie przeciw umowie polsko-

czeskosłowackiej, która przynajmniej równo prawa lekarzom czeskim do praktyki w Polsce i lekarzom polskim do praktyki w Czechosłowacji. Protest zaznacza, że umowa ta jest krzywdząca, gdyż Polska nie posiada uzdrowisk o znaczeniu światowym.

Zjazd Okręgowy Związku Legionistów

Zjazd otworzył wiceprezes Związku Legionistów Okręgu Wileńskiego p. M. Czarkowski, witając serdecznie wszystkich przybyłych gości.

Na wniosek zarządu przewodniczący zajął p. starosta Mydlarz, który powołał do prezydium pp. Młodkowskiego, Matuzaka i Przyborowskiego, jako członków oraz p. Bińskiego, jako sekretarza.

Przewodniczący udzielił najpierw głosu prezesowi Związku Legionistów p. posłowi Sławkowi, którego uczestnicy zjazdu owacyjnie powitali.

W dłuższym przemówieniu prezes Sławek nawiązał do dziejów tych grup społecznych polskiego, które w czasach niewoli walczyły o Polskę oraz tych, które teraz gotowe są zawsze służyć państwu. Jak dotąd — mówił prezes Sławek — Polska nie drgnęła wysiłkami tych właścicieli, tej własności, tej własności, ożywiającej ducha państwa, ożywiającej ducha państwa, ożywiającej ducha państwa.

Kronika Nieświejska

Zebranie Bezpartyjnego Bloku w Nieświeżu

W sobotę 20 kwietnia b. r. w Ratuszu o godz. 16-ej odbyło się zebranie sprawozdawcze p. selskie.

Do b. liczenie zebranych stuchaczy miejscowych i dzielaczy samorządowych, którzy zjechali do Nieświeża licząc na walne zebranie Sejmiku, przemówił p. poseł Rdultowski. W przeszło dwugodzinnym przemówieniu, p. poseł wyłożył zwięzłym zagrębiem Zmiany Konstytucji, u względnijmy projekt zmiany Konstytucji, zgłoszony do Sejmu przez Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem, poczem poinformował zebranych o bieżącej sytuacji politycznej w związku z ostatnio zasłaniem wypadkami na terenie Sejmu i na te-

renie Rządu. Zebrani wysłuchali przemówienia p. posła Rdultowskiego z dużym zaciekawieniem i uwagą, nagrodzili wykładcę honorami oklaskami.

Na wniosek jednego z zebranych, wysłano depeszę z życzeniami pod adresem Komitetu Obchodu 10-lecia oswoobodzenia Wilna.

Po zebraniu w Ratuszu, w obecności p. posła Rdultowskiego, odbyło się ścisłe zebranie Organizacji Powiatowej, na którym poruszono sprawę akcji p. p. posłów na terenach gmin, a także załatwiono kilka spraw bieżących.

co wskazuje na zainteresowanie sprawami oświatowymi. Przewodniczył zebraniu p. starosta Czarnocki.

Choc w marcu złożone już było dokładne sprawozdanie Zarządu, to jednak i teraz powtórzony jest przez Kola P. M. S. p. Dornan, który obecny był w wieloosob. Sprawozdanie obejmowało doświadczenia z punktu, a więc, bieżące, szkołę dokształcającą dla rzemieślników, przedszkole, biblioteczkę, podreczniki szkolnych, biblioteczkę ruchome, prywatną szkołę powszechną, cykl wykładów o sztuce dla inteligencji, oraz sprawozdanie kasaowe. Wszystko to zostało przez zebranie przyjęte do wiadomości i zatwierdzone na wniosek komisji rewizyjnej.

Przesz przedstawił plan działalności na rok bieżący; zamierza na pracę obejmując wszystkie osiem ośmiu w roku bieżącym, nadto wykład z przyczynami na wsi według nowego systemu dwiekolna Macierzy p. Steniera. Po dyskusji projekt działalności i preliminarz budżetowy szkoły przyjęte; zebranie wypowiedziało opinie, że udział w odczytach na wsi powinny brać wszystkie sfery inteligencji, odczytując w ten sposób nauczycielstwo, a dopiero tam prosić o pomoc nauczycieli, gdzie nie ma pomocy. Opinia ta zebraniem jest bardzo słuszną, gdyż nauczycielstwo szkół powszechnych w Nieświejskim powiecie i tak dużo

Zjazd Kół Młodzieży Wiejskiej Pow. Lidzkiego

LIDA (Kor. wł.) W dniu 21 b. m. odbył się w Lidzie Zjazd Powiatowy Kół Młodzieży Wiejskiej zwolany przez Związek Młodzieży Wiejskiej Województwa Nowogrodzkiego. Obrady toczyły się w sali starostwa i były poświęcone organizacji Powiatowego Związku Młodzieży Wiejskiej i Na Zjazd przybyło 37 delegatów Kół Młodzieży W. oraz kilkadziesiąt osób członków Kół (poza delegatów), przedstawicieli urzędów, organizacji, b. d. zainteresowanych pracą młodzieży. Był to jeden z najliczniejszych zjazdów jakie się w Lidzie odbywały. Obrady w imieniu Związku Wojewódzkiego otworzył p. Sieczko — kierownik Z. M. W. Zjazdowy przewodniczył p. starosta B. Kowalski. Zjazd witał p. Wigura w imieniu Urzędu Wojewódzkiego, Rogowski — Inspektor Szkolny, Zaleski — kierownik Związku Młodzieży Wiejskiej Rzeczypospolitej, Gierat — w imieniu C. Z. M. W.

P. Sieczko w głosnym referacie „O roli i zadaniach Kół Młodzieży Wiejskiej” wskazywał na znaczenie K. M. W. jako placówek przygotowujących młodzież do życia obywatelskiego, społecznego i gospodarczego.

Kronika Baranowicka

Posiedzenie Wydziału Powiatowego

W dniu 19 b. m. odbyło się posiedzenie Wydziału Powiatowego w następującym porządku: 1) Przyjęcie protokołu posiedzenia z dnia 18 III b. r. 2) komunikaty, 3) odczytanie protokołu komisji Rewizyjnej, 4) Wybory członków Komisji doradczej przy P. U. P. i opieki nad wychodźcami. 5) Podział gmin wiejskich na obwodowe badania mięsa i ustalenie opłat na badania. 6) Sprawy personalne. 7) Sprawy rolne. 8) Sprawy gminne. 9) Sprawy bieżące. 10) Wolne wnioski. Posiedzenie odbyło się, przy

robi na polu oświaty pozaszkolnej. Po skończeniu tego punktu porządku dzienne zebranie dokonało wyborów nowego Zarządu, który po ukończeniu wybranych przedstawił się w sposób następujący: prezes — Zygmunt Domanski, wiceprezes — pułk. Stanisław Rostkowski, sekretarza — p. Katarzyna Rudnicka, skarbniczka — p. romistrowa Hanna Budzikowa, członkowie Zarządu p. p. starostwa Helena Czarnocka, Janina Kuroczycka, Julia Kuroczycka — kierowniczką 7-oddziałowej szkoły powszechnej, Jan Kuroczycki — sekretarz Sejmiku, ks. dziekan Stanisław Rokosz, Stanisław Śliwinski prezydent powiatowy Oddziału Związku Neuczycielstwa Szkół Powszechnych, Józefa Szewcowa prezeska Kola Ziemiańsk. Franciszek Zeliński — dyrektor seminarium.

Ostateczny skład Rady Miejskiej

Do Rady Miejskiej wchodzi następujący radni: Z listy Nr. 1. Antonowicz Antoni, Pieniążek Józef. Nr. 2. Janczukowicz Aleksander. Nr. 3. Izygnon Owsiej. Nr. 4. Worobojewski Lew. Nr. 5. Machaj Józef i Miesiak Jan. Nr. 6. Rubinow Jakób. Nr. 8. Mukusiej Józef. Nr. 10. Galaj Boruch, Litwak Mowsha i Ostaszyński Mark. Nr. 13. Weltman Chaim i Tunkiel Feiwel. Nr. 14. Kuckerman Chaim. Nr. 15. Winnikow Aron. Nr. 16. Bergman Aron. Nr. 18. Minkowicz Soloma. Nr. 19. Sliżewski Konstanty. Nr. 20. Nieradzki Aleksy. Nr. 21. Dembinski Pióro, Kleczkowski Stefan, Danowski Czesław i Terajewicz Wacław.

Tyfus plamisty

We wsi Merwiny gm. Hrycwickiej wybuchła epidemia tyfusu plamistego, zalewna z pow. Pńskiego. Do zwalczania jej zabrali się władze z całą energią. Na miejsce przyjechał naczelnik wojewódzkiego Wydziału Zdrowia, dr. Domański, lekarz polowy dr. Przysicki, sporządzona została ośmiu dezynfekcyjna i t. d. Wobec tak energicznej akcji groźna zaraza zapewne wkrótce zostanie szczęśliwie opanowana.

Nieszczęśliwy wypadek

Funkcjonariusz elektronicznej Bonydykt Andruszkiewicz będąc zajęty przy naprawie przewodów elektrycznych, spadł ze słupa doznając ciężkiego uszkodzenia czaszki. Andruszkiewicz leży w szpitalu miejskim. Stan zdrowia nie budzi poważnych obaw.

Informacje dla wystawców

Wydział Przemysłowy P. W. K. wydał do wystawców okólnik, w którym zwraca uwagę na konieczność wczesnego przystąpienia do prac nad urządzeniem stoisk, które muszą być gotowe do oglądania najpóźniej w dniu 10-go maja. Okólnik zwraca następnie uwagę, że z dniem 1 maja zamknięte zostają wjazdy dla eksportatorów nat rene P. W. K. W tym terminie także muszą być uiszczone całkowite opłaty za dzierżawę stoiska. Poza tem okólnik podaje do wiadomości, że Dyrekcja P. W. K. zaprowadziła u siebie rejestr kandydatów na zastępców wystawców w P. W. K. i na ewentualne życzenie może przesyłać odpowiadające im zestawienie celem wykorzystania oraz zaznacza, że katalog P. W. K. jest już w układzie tekstu są niemożliwe. W wyjątkowych wypadkach mogą one być uwzględnione jedynie w „dodatku”, który wyjdzie w ostatniej chwili przed otwarciem P. W. K.

„Radio Toulouse”. Propagandowy wieczór

Dwurekja „Radio Toulouse” urządziła wieczór propagandowy w dniu 13-go maja. Wieczór, ofiarowany przez „Radio Toulouse”, rozpoczęło się o godz. 21 (czas letni francuski) odczytaniem „Exposition Generale Polonaise”, wygłoszonym w języku francuskim przez p. Wiesława Kacmarkiewicza. Poza koncertem muzycznym, obejmującym wyjątkowo utworów polskich kompozytorów wygłoszone będą rękopisy utworów poetów polskiego. Zaznaczyć należy, że zasięg stacji tuluzkiej jest z latwością otrzymywany nawet na słabszych aparatach w Polsce.

Powrót P. Prokuratora

Prokurator Okręgowy w Nowogrodzie Pan Chodecki powrócił z Wilna i objął urządowanie.

Zebranie w Sądzie Okręgowym

Na ogólnym zgromadzeniu Wydziału Połączonych Sądów Okręgowych w Nowogrodzie wybrano na kandydatów na Sędzię Okręgowego do Wydziału Karnego Sędziów Grodzkich p. Zanarewskiego z Lachowicz, p. Korsaka z Nowogrodka i p. Krukowskiego z Landwarowa.

Mianowania

Postanowieniem P. Prezesa Sądu Apelacyjnego w Wilnie, kontroler Rachuby Sądu Okręgowego w Nowogrodzie p. Aleksander Jakubczyk został mianowany biegłym — sądowym w zakresie buchalterji na okręg Sądu Okręgowego w Nowogrodzie.

Posiedzenie Rady Miejskiej

W sobotę dnia 27 b. m. odbyło się posiedzenie Rady Miejskiej na którym rozpatrywano będzie sprawę budżetu.

Co słychać w Nowogrodzie?

23 Wtorek

Bluetylny stacji meteorologicznej w Nowogrodzie z dnia 22.IV.1929 r.

Godz. 6.17. — Ciśnienie powietrza 750, kierunek wiatru północny, szybkość 5 metrów na sek. Niebo zachmurzone zupełnie. Opady śnieżne. Temperatura powietrza — 4.1. Godzina 12.17. Ciśnienie powietrza 752, kierunek wiatru północno-zachodni; szybkość 12 metrów na sek. Niebo zachmurzone 0.8 całości. Temperatura powietrza — 2.9. Godzina 20.17. Ciśnienie powietrza 756, kierunek wiatru północno-zachodni; szybkość 4 metry na sek. Niebo pogodne. Temperatura powietrza — 4.3. Najwyższa temperatura powietrza — 10. Najniższa temperatura powietrza — 5. Średnia temperatura powietrza — 3.60. Tendencja barometryczna zwykła.

Wodociąg jeszcze zamrażający

Mimo nastania pory wiosennej prac nad uruchomieniem wodociągu dotychczas nie podjęto. Czekaćmy więc cierpliwie, aż dobroczynne promienie słoneczne same uporządkują wodociąg, dla których Magistrat niema zupełnie zrozumienia.

Milcząca maszyna

Dla naszej elektrowni sprawdzono z Wiednia nową maszynę o sile 320 HP, za grosz wcale pokony ją 14.000 dolarów. — Mimo tej wysokiej ceny, sprawdzony i zamontowany maszyny mon er nie zdołał jej uruchomić. Przyjechał więc drugi — kręca wirerka i stukają młotkami, ale maszyna milczy. Zapowiedziane więc na dzień 20 b. m. uruchomienie nowej elektrowni dotychczas nie nastąpiło.

Z Komitetu Wystawy Pracy Kobiet

Wojewódzki Komitet Wystawy Pracy Kobiet w Nowogrodzie zwraca się z prośbą do Instytucji Kobietych posiadających własne szatarnie, a niemających swych Central w Warszawie za pośrednictwem których mogłyby szatarnie swoje wysłać na P. W. K. do Poznania, aby szatarnie te złożyły w Wojewódzki Komitet celem umieszczenia ich w Pawilonie Pracy Kobiet na Wystawie Poznańskiej. Jednocześnie Komitet prosi o terminowe nadesłanie t. j. do dnia 25 b. m. mapek i wykresów ogólnych tajnego nauczania.

Walne zgromadzenie Związku Strzeleckiego

Zarząd Oddziału Związku Strzeleckiego w Nowogrodzie podaje do wiadomości, że w dniu 31 kwietnia r. b. o godz. 17.30 w pierwszym terminie i o godzinie 18 w drugim terminie w Świetlicy Strzeleckiej ul. Zamkowa 21 odbędzie się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Oddziału z następującym porządkiem dziennym: 1) Wybór Przewodniczącego, 2) Odczytanie protokołu poprzedniego Walnego Zgromadzenia, 3) Sprawozdanie Zarządu, 4) Wybór władz Oddziału, 5) Wolne wnioski.

Przyjęcia u p. Wojewody

Dnia 22 b. m. p. Wojewoda przyjął Ks. Daleckiego Michała ze Wszebunia i p. Garwacką Janinę instr. Kół Gospodyń Wiejskich na pow. nowogrodzki i słonimski.

Powrót P. Prokuratora

Prokurator Okręgowy w Nowogrodzie Pan Chodecki powrócił z Wilna i objął urządowanie.

Zebranie w Sądzie Okręgowym

Na ogólnym zgromadzeniu Wydziału Połączonych Sądów Okręgowych w Nowogrodzie wybrano na kandydatów na Sędzię Okręgowego do Wydziału Karnego Sędziów Grodzkich p. Zanarewskiego z Lachowicz, p. Korsaka z Nowogrodka i p. Krukowskiego z Landwarowa.

Mianowania

Postanowieniem P. Prezesa Sądu Apelacyjnego w Wilnie, kontroler Rachuby Sądu Okręgowego w Nowogrodzie p. Aleksander Jakubczyk został mianowany biegłym — sądowym w zakresie buchalterji na okręg Sądu Okręgowego w Nowogrodzie.

Posiedzenie Rady Miejskiej

W sobotę dnia 27 b. m. odbyło się posiedzenie Rady Miejskiej na którym rozpatrywano będzie sprawę budżetu.

Działalność Oddziału Nowogrodzkiego Związku Strzeleckiego

Rok 1928 przeszedł w Oddziale Nowogrodzkim pod znakiem intensywnej pracy, a chociaż w drugim półroczu ta praca nieco osłabła, to jednak przedsięwzięcia dla całego roku przedstawia się nadal dodatnio, a więc przedewszystkiem: liczba członków czynnych wynosiła na dzień 15.II.1928 r. 9, w ciągu roku wstąpiło nowych członków 39, wykluczono element niepowiedni 6 wyszło stan na 1.I.1929 r. wynosił 38 członków czynnych.

Stan członków wspierających w dniu 15.II.1928 r. wynosił 26, wpisało się do końca roku 148, z tego wykresiono, z powodu wyjazdu 24, z powodu nieopłaconia składek 18, zmarło 2, zatem w dniu 1.I.1929 r. pozostało członków wspierających 101.

„Chory z urojenia”

Dnia 20 b. m. klasa VII Gimnazjum Państwowego wystawiła komedję „Chory z urojenia”, ostatni uśmiech geniuszu Moliera. Nierówny Siatyryk przeżył w szkołach, nieprzebiegający w pomysłach na temat rzemiosła lekarskiego. Moller bierze się niejako za bary wreszcie z samą chorobą i śmiecią. Chory gra na scenie (gdzie się scena kończy, a gdzie życie zaczyna), tym razem nie „z urojenia”, a widząc nieoczekiwanie zjawiająca się tuż przed nim nowa postać sceniczną w osobie śmierci, śmiało spogląda na nią, lecz musi ustąpić. Pada na pobojowisku!

Sztuki Moliera, trudne do grania, zwłaszcza dla młodzieży. Mieszkiwy precyzyjnie trzeba w odtworzeniu subtelnie nacechowanych postaci. Młodzieńcy i początkujący nagotł amatorzy robili, co mogli. Powiadam „nagotł”, gdyż pozostali z dawnej jeszcze grupy najlepszych talentów, trzej partnerzy, z których wnet też opuszczają mury szkoły: Sokolnikówna, Mach i Mosolaj „Ostatni z Siekierzyńskich”. Niemogła być lepszą rolą Argana odziana. To też samo zjawienie się na scenie Macha przytłoczyło grymkami oklaskami. Grał tak, jak Mach grał. Już kiedyś pisałem, że o Mosojcu tylko dobrze pisać można. Utrzymał się teraz w swej roli bez szary, nie mając jednocześnie rozmachu dla swego talentu. Konik ten niejednego pałoczył. Ze jego nie ponosił, no, to już najliczniej dowód zdania egzaminatora. Sokolnikówna niezastąpiona, istotnie talent nadający się do użytkowania na dużych scenach. W kamedii sobotniej może zbyt przesadziła Antosia. Beruła, brata Argona, odegrał Sucharew. Już kiedyś o nim dobrze pisałem, jako o deklamatorze. Niewątpliwie i talent sceniczny. Jedyny, który może dzierżyć bełto po odcieciu „Ostatnich z Siekierzyńskich”. Nie mogę natomiast zachwycać się Anielką. Dzieluszkówna nie powinna grać roli, ani jej Kłosem nie powinien być uceń Baklan. Bieguncze za przedko biegly słowa, słychać nie było, zresztą rolą niewielką. Za to apłektarz Wony grał wcale, niż w tej roli grać się zwykło. Komisarz w każdym razie i udający się stworzył, a był nim uczeń Czarny siewicz. Mała Rysia Wierzbicka jedna z najlepszych partnerek wieczoru sobotniego. Głównymi się nieposiedli już talent w takim dziecku! Beline Woronowiczówna, a Jyrana Mollerowska! Czysta, uceń Pustulka — otworzył nagotł dobrze.

Walne zgromadzenie Związku Strzeleckiego

Zarząd Oddziału Związku Strzeleckiego w Nowogrodzie podaje do wiadomości, że w dniu 31 kwietnia r. b. o godz. 17.30 w pierwszym terminie i o godzinie 18 w drugim terminie w Świetlicy Strzeleckiej ul. Zamkowa 21 odbędzie się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Oddziału z następującym porządkiem dziennym: 1) Wybór Przewodniczącego, 2) Odczytanie protokołu poprzedniego Walnego Zgromadzenia, 3) Sprawozdanie Zarządu, 4) Wybór władz Oddziału, 5) Wolne wnioski.

Przyjęcia u p. Wojewody

Dnia 22 b. m. p. Wojewoda przyjął Ks. Daleckiego Michała ze Wszebunia i p. Garwacką Janinę instr. Kół Gospodyń Wiejskich na pow. nowogrodzki i słonimski.

Powrót P. Prokuratora

Prokurator Okręgowy w Nowogrodzie Pan Chodecki powrócił z Wilna i objął urządowanie.

Zebranie w Sądzie Okręgowym

Na ogólnym zgromadzeniu Wydziału Połączonych Sądów Okręgowych w Nowogrodzie wybrano na kandydatów na Sędzię Okręgowego do Wydziału Karnego Sędziów Grodzkich p. Zanarewskiego z Lachowicz, p. Korsaka z Nowogrodka i p. Krukowskiego z Landwarowa.

Mianowania

Postanowieniem P. Prezesa Sądu Apelacyjnego w Wilnie, kontroler Rachuby Sądu Okręgowego w Nowogrodzie p. Aleksander Jakubczyk został mianowany biegłym — sądowym w zakresie buchalterji na okręg Sądu Okręgowego w Nowogrodzie.

Posiedzenie Rady Miejskiej

W sobotę dnia 27 b. m. odbyło się posiedzenie Rady Miejskiej na którym rozpatrywano będzie sprawę budżetu.

Walne zgromadzenie Związku Strzeleckiego

Zarząd Oddziału Związku Strzeleckiego w Nowogrodzie podaje do wiadomości, że w dniu 31 kwietnia r. b. o godz. 17.30 w pierwszym terminie i o godzinie 18 w drugim terminie w Świetlicy Strzeleckiej ul. Zamkowa 21 odbędzie się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Oddziału z następującym porządkiem dziennym: 1) Wybór Przewodniczącego, 2) Odczytanie protokołu poprzedniego Walnego Zgromadzenia, 3) Sprawozdanie Zarządu, 4) Wybór władz Oddziału, 5) Wolne wnioski.

Przyjęcia u p. Wojewody

Dnia 22 b. m. p. Wojewoda przyjął Ks. Daleckiego Michała ze Wszebunia i p. Garwacką Janinę instr. Kół Gospodyń Wiejskich na pow. nowogrodzki i słonimski.

Powrót P. Prokuratora

Prokurator Okręgowy w Nowogrodzie Pan Chodecki powrócił z Wilna i objął urządowanie.

Zebranie w Sądzie Okręgowym

Na ogólnym zgromadzeniu Wydziału Połączonych Sądów Okręgowych w Nowogrodzie wybrano na kandydatów na Sędzię Okręgowego do Wydziału Karnego Sędziów Grodzkich p. Zanarewskiego z Lachowicz, p. Korsaka z Nowogrodka i p. Krukowskiego z Landwarowa.

Mianowania

Postanowieniem P. Prezesa Sądu Apelacyjnego w Wilnie, kontroler Rachuby Sądu Okręgowego w Nowogrodzie p. Aleksander Jakubczyk został mianowany biegłym — sądowym w zakresie buchalterji na okręg Sądu Okręgowego w Nowogrodzie.

Posiedzenie Rady Miejskiej

W sobotę dnia 27 b. m. odbyło się posiedzenie Rady Miejskiej na którym rozpatrywano będzie sprawę budżetu.

Walne zgromadzenie Związku Strzeleckiego

Zarząd Oddziału Związku Strzeleckiego w Nowogrodzie podaje do wiadomości, że w dniu 31 kwietnia r. b. o godz. 17.30 w pierwszym terminie i o godzinie 18 w drugim terminie w Świetlicy Strzeleckiej ul. Zamkowa 21 odbędzie się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Oddziału z następującym porządkiem dziennym: 1) Wybór Przewodniczącego, 2) Odczytanie protokołu poprzedniego Walnego Zgromadzenia, 3) Sprawozdanie Zarządu, 4) Wybór władz Oddziału, 5) Wolne wnioski.

Przyjęcia u p. Wojewody

Dnia 22 b. m. p. Wojewoda przyjął Ks. Daleckiego Michała ze Wszebunia i p. Garwacką Janinę instr. Kół Gospodyń Wiejskich na pow. nowogrodzki i słonimski.

Powrót P. Prokuratora

Prokurator Okręgowy w Nowogrodzie Pan Chodecki powrócił z Wilna i objął urządowanie.

Zebranie w Sądzie Okręgowym

Na ogólnym zgromadzeniu Wydziału Połączonych Sądów Okręgowych w Nowogrodzie wybrano na kandydatów na Sędzię Okręgowego do Wydziału Karnego Sędziów Grodzkich p. Zanarewskiego z Lachowicz, p. Korsaka z Nowogrodka i p. Krukowskiego z Landwarowa.

RADJO-PROGRAM

WARSZAWA fala 1395

Wtorek 23 kwietnia

- 11.56. Sygnal czasu.
- 12.10—13.00. Koncert z płyt gramof.
- 13.00. Kom. roln. i meteor.
- 14.50. Kom. meteor. i gosp.
- 15.10. Odczyt z cyklu wykładów dla maturzystów szkół średnich.
- 15.35. Odczyt z działu „Wojskowość”.
- 16.00. Chwilka lotnicza.
- 16.15—16.45. Program dla dzieci.
- 17.00. Odczyt z działu „Wojskowość i Wychowanie Fizyczne”.
- 17.25. Transm. odczytu z Poznania.
- 17.35. Muzyka baleowa.
- 18.35. Transm. recytacji z Krakowa.
- 18.50. Rozmaitości.
- 19.20. Opera z Katowic.

Środa 24 kwietnia

- 11.56. Sygnal czasu.
- 12.10—12.30. Program dla dzieci.
- 12.30—13.00. Koncert z płyt dla dzieci.
- 13.00. Kom. roln. i meteor.
- 14.50. Kom. meteor. i gosp.
- 15.10. Odczyt z cyklu wykładów dla maturzystów szkół średnich.
- 15.10. Kom. harcerski.
- 15.50—16.45. Koncert z płyt gramof.
- 17.00. Odczyt z cyklu org. przez Min. W. R. i O. P.
- 17.25. „Skrzynka pocztowa”.
- 17.55. Koncert popołudniowy.
- 18.50. Rozmaitości.
- 19.10. Odczyt z cyklu wykładów dla maturzystów szkół średnich.
- 19.35. „Skrzynka pocztowa rolnicza”.
- 19.56—20.00. Sygnal czasu z Warsz.
- 20.05—20.15. Kom. konkursowe.
- 20.15. Koncert wieczorny.
- 21.35. Literacki występ.
- 22.00. Kom. lotn.-meteor.
- 22.15. Kwadrans konkursowy.
- 22.25. Kom. P.A.T.
- 22.10. Kom. polic. sport i nadprog.
- 23.00—24.00. Transm. muzyki lekkiej.

GIEŁDA

pieniężna i towarowa

DEWIZY: N. Jork 8,90, Zurich 171,65, Londyn 43,27, Paryż 34,84, Berlin 21,43, Praga 26,40, Hologrady 358,13, Sztokholm 238,32, Odessa 170, Wiedeń 175,20, Belgia 123,83, Włochy 46,70.

Ruba złota — 4,51.
Dolar amerykański w obiegu — 5,92.
Tenien. słabsza.

Złoty polski na giełdach zagranicznych w dniu 21 kwietnia (ogólny kurs 100 złotych):
Gdańsk 57,72—57,96, Berlin 47,17, 47,37, Londyn 43,19, Praga 37,81, Wiedeń 79,69—79,79.

Papiery procentowe

Pożyczka inwest. 105.
5% premjowa 102,50
5% dolarowa 84
10% kolejowa 102,50
5% kontyngentna 7
5% kolejowa 59
5% Gop. stat. 94
5% 94
4% 47,25

8% miel.-kle 67,25
5% mielskie 45,25
1% poz. inwestycyjna 114,110,1
7% stabilizacyjna 92
8% kolejowa 102
3% stabilizacyjna 92.

Akcje

Bank Dyskontowy 125 —
Handlowy 120
Polski 165,50 167
Zw. Spół. Zarob. 78,50
Sila i Swiatlo 14
Węgiel 77,50
Nobel 41,25
Lifoz 34,25
Firlej 49—48
Kudrzejew 26
Kamieszuch 22
Starachowice 28,50
Wysoka 140
Gazowla 96
Fosf. Zachodni 20,96
Telefony 20
Poczt. 6,50

1915)
Kulter 34,75
L. 33
Parow. z 61,7
Sniess 255
Tendencja niezmiennona.

Znalazco książeczki wojskowej wydanej przed P.K.U. Słomim na imię Aleksandra Korsznara, locz. 1901 uprasza się odesłać do Urzędu Gminy Poczapów pow. Nowogrodzkiego 890-1

Poszukuje jednego pokoju śródmiasteczku z niekrepującym wejściem. Laskawe oferty zgłaszać do Administracji „Zycie Nowogrodzkie”
Szpilka złota zgubiona dnia 20. IV. b.r. w sali Teatru Miejskiego do odebrania u p. prof. Wencla w Gimnazjum Państw.

Miejskie Kino Kulturalno-Oświatowe
Wyświetla film pod tytułem:
„Tajemnica skrzynki pocztowej”
Wielki dramat w 10 aktach.
Jutro premiera szlagier-filmu „MONTE-CARLO w PLOMIENIACH”. Wielki dramat w 12 akt.
Wkrótce: „ŻYD WIECZNY TULACZ” (w 2 serjach).
GWAGA: Wobec kosztownego obrazu ceny miejsc podwyższone: Łoża 2 zł. I miejsce 1 50 gr., II miejsce 1 zł., III miejsce 70 gr.
Początek seansów o godz. 5 7 i 9-ej.

B I L A N S

Komunalnej Kasy Oszczędności Powiatu Słonimskiego w Słoniemiu na dzień 1-go stycznia 1929 r.

STAN CZYNNY.		STAN BIERNY	
	Złotych	Złotych	Złotych
KASA		13.353,42	
Rachunki bieżące w inst. P. K. O. i Polskiego Banku Komunalnego	11.421,19 40.034,00	51.455,19	
Weksele zdyktowane w portfelu	168.595,07		
Otwarty kredyt Pożyczki Komunalnej	35.671,29 36.060,71 1.587,57 16.568,84		
RUCHOMOŚCI			
RÓŻNE			
INKASO			
	323.301,02 79.696,28		
	402.997,30		
			12.500,00 587,8
KAPITAŁ ZAKŁADOWY FUNDUSZ REZERWOWY			
Wkłady na książeczki oszczędnościowe:			
a) bezterminowe	15.898,16		28.149,40
b) terminowe	12.251,24		110.593,15
Rachunki czekowe Kredyty udzielone Kasie Banku Gospodarstwa Krajowego Państwowego Bank Rolny	24.000,00 138.364,26		162.364,26
RÓŻNE			5.318,55 3.788,58
CZYSTY ZYSK			
Różni za inkaso			323.301,02 79.696,28
			402.997,30

Rachunek strat i zysków

WINIEN		MA	
	Złotych	Złotych	Złotych
1. Procenty wypłacone: od wkładów oszczędnościowych od rachunków czekowych od kredytów udzielonych Kasie	901,50 578,36 14.403,80	15.883,66	
2. Koszty handlowe; wydatki personalne i rekur. diety i koszty podróży lokal i jego utrzymanie druki, książki i mat. pism. portu, telegraf i telefon podatki i opłaty stempłowe Kasa Chorych i ubezpieczenie różne wydatki	17.267,66 457,90 170,95 1.083,40 1.031,97 9.658 1.148,69 356,24	22.493,39 173,18 3.788,58	
3. Amortyzacja			
4. Czysty zysk		42.338,81	
			36.504,80 2.004,41 3.829,60
			42.338,81

Księgowy: (—) Lezdziej
Komisja Rewizyjna: Przew. Kom. Rew. (—) Sniarsenko Człon. Kom. Rew. (—) Starostecki
KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI powiatu Słonimskiego (—) Jelski (—) Kozicki

Marja Karpowiczowa.

ALA

Opowiadanie na tle własnych i cudzych przeżyć roku 1920

— Dotąd nic pewnego nie wiemy. Przypuszczam, że zatrzymamy się tu na dłużej, a potem — da Bóg — pojedziemy naprzód!

Otucha wstępuje we wszystkie serca. Humory się poprawiają.

Ala przyniosła właśnie koszyk gruszek małżorzatek, króte w tym roku jakoś wcześniej dojrzały, i czuje się niemiło do drodze oficerów i żołnierzy.

Nagle staje zachwycona na widok ślicznego kaszanka z małą główką i mądrymi oczami, którego żołnierz trzyma za uźde.

— Co za śliczny konik!

— A może pani lubi konno jeździć? Może chce pani? Można śmiało! „Wicher” łagodny jak dziecko. „Baśka” też. I jest kilka innych! — zagaduje porucznik, sądząc, że może się wywdzięczyć czemkolwiek miłej panience za smaczne gruszki.

— Doprawdy? Można? Ach, jak to dobrze! Dziękuję panu! Zapytam tylko mamę!

W kwadrans potem Ala w amazonce, z rozwianą czupryną sady galopem na kaszanku po gościńcu, rada z uciechy.

Za nią Bronia, Władek i kilka oficerów.

Ojciec nie mógł się oprzeć prośbom panienek i protekcji mamy, i pozwolił na krótką przejażdżkę — półgodziny, nie więcej!

W półgodziny byli z powrotem.

Teraz właśnie siedzą przy obiedzie.

Ala zachwycona, z zamieszaniem jeszcze z radości twarzą, opowiada o cudnym kaszanku.

— Co za chód, mateńko! A jaka szyjka wygięta! A niesie — jak gdyby płynął!

— Aha! niesie! niesie! I poniesie cię, żęś go powstrzyma nie mogła! — dodaje złośliwie Władek.

— A przepraszam! Umysłnie wysforowałam się naprzód!

— Tak! tak! — dorzucza Bronia; — aż porucznik musiał z całej siły galopem cię wyprzedzić i zabieć drogę, by cię zatrzymał! A ja truchlałam, patrząc na ciebie, bo mi się ciągle zdawało, że już — już spadasz!

— A wcale nie! Bo ani myślałam spadać! Prawda, że mi się koń rozpętał coraz mocniej. Porucznik goni... A mój kaszank coraz szybciej, coraz szybciej sady!

Ktoś puka.

— Proszę!

Wszedł adjutant dowódcy.

— Pan generał każe powiedzieć państwu, że... w każdym razie... trzeba być gotowymi do drogi, bo... zapewne jutro pod wieczór wypadnie jednak cofnąć się dalej...

Głuche milczenie było mu odpowiedzią...

Matka z Bronią zabrały się do pakowania co najpotrzebniejszych rzeczy.

Ojciec spospinał bardzo.

Ala pakuje swoją bieliznę i sukienki oraz skarby Władka, które jej przynosił pod opiekę.

Lecz — ta przejażdżka na ślicznym arabczyku napędziła jej takiej energii, że patrzy z ufnością w przyszłość — i nie wierzy w ten wyjazd.

— No dobrze, być gotowymi trzeba, ale niekoniecznie zaraz wyjeżdżać. — To się jeszcze może

odmienić — i napewno się odmieni. I zostaniemy jeszcze wszyscy!

Już Władkowe manatki gotowe. Tu moje. A w tej starej podręcznej walizce listy i fotografie.

Nie mogę przecie tego zostawić.

Chociaż — zdaje mi się, że i wszystko zostanie, i my też.

Ktoś puka.

Oj, byle nie adjutant!

A jakże! Właśnie on!

— Mogę wejść? Przepraszam, może przeszkadzam. Pani się pakuje. To dobrze... bo... właśnie pan generał każe powiedzieć, że wyjeżdżamy o świcie... — Dziękuję panu. Powiem ojcu. Chociaż — wie pan co? Mnie się ciągle zdaje, że to nieprawda. Coś się odmieni — i nie wyjeździemy!

— Daj Boże. Wszystko być może.

Jest północ.

Ala stoi na salce z rękami zwiśnami bezwładnie i patrzy.

Czyż naprawdę jest w Kalinowie.

Czy to jakiś sen straszny?

Na gazonie przed domem rozpalone ognisko, podsypane kołkami z płotu. Dokola leżą i siedzą żołnierze. W kręgu światła widać ich pomoczone i niewesołe twarze.

Niektórzy rozmawiają. Inni milczą.

Rzadko śmiech się odezwie — i urwie.

Ktoś śpiewa tęsknym głosem.

„Co użyjem, to dla nas, za sto lat nie będzie nas...”

Słychać, jak konie chrupią trawę.

Czasami na światło wychyla się łeb koński — i znowu odchodzi w ciemność, za krzaki rosnące dokola gazonu.

„Konkursy Rolnicze Młodzieży Wiejskiej”

Rys. 1. Pokaz prac młodzieży wiejskiej w Łowiczu, w 1927 roku.

Rys. 5. Konkursistka z pow. łowickiego.

Rys. 8. Rozdawanie prosiąt konkursowych w pow. lubelskim w 1928 r.

Rys. 2. Kukurydza wczesna bydgoska rozpowszechniona w Polsce przez konkursy młodzieży wiejskiej

Rys. 6. Przyjaźń i przywiązanie pupilków konkursowych.

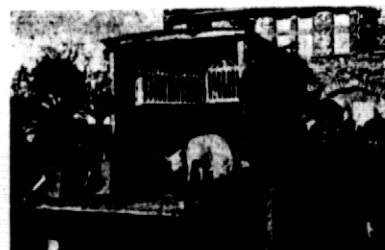
Rys. 9. Ogródek kwiatowy z konkursu w pow. ostrołęckim.

Rys. 3. Kurs przygotowawczy przedkursowy na Polesiu w pow. brzeskim w 1928 roku

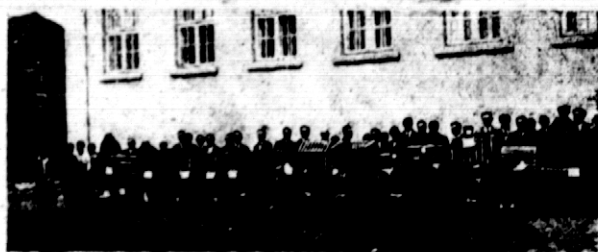
Rys. 7. Jak konkursista na Wołyniu urządził chlewek.

Rys. 10. Jak młodzież wiejska z Huty Zabiwołskiej wiozła swe ekspozycje na wystawę.

Rys. 4. Pierwszy kurs instruktorski przysposobienia rolniczego w lutym 1929 roku z profesorem J. M. Pomorskim.

Rys. 11. Nauczanie na kursie niedzielnego uniwersytetu rolniczego w Ostrołęce połączone z konkursami rolniczymi.

Radjośluchacze Rolnicy! Czytelnicy ulotki Radjowej! Komisja Radjofoniczna Rolnicza przy Muzeum Przemysłu i Rolnictwa wypuszcza już w świat piętnastą ulotkę radjową. Dążąc jednak stale do ulepszenia tego wydawnictwa zapytuje czytelników czy ulotki te odpowiadają celowi, dla jakiego są wydawane, czy ilustrują należycie odczyty rolnicze i przy słuchaniu wykładów są przez radjośluchaczy użytkowane, jak również czy skróty wykładów są zrozumiałe i wystarczające. Komisja prosi o zgłaszanie wszelkich uwag listownie pod adresem: Muzeum Przemysłu i Rolnictwa, Komisja Radjofoniczna, Krakowskie Przedmieście 66.

Rys. 12. Króliki konkursowe w pow. sarnieńskim.

Przy pomocy Ministerstwa Rolnictwa i samorządów, pod fachową opieką organizacji rolniczych, rozwija się wydatnie akcja polegająca na uświadomieniu rolniczym młodzieży wiejskiej.

Kontrolą sprawności pracy, przez tę młodzież podjętej, było zorganizowanie całego szeregu konkursów rolniczych. W roku 1926 urządzono w skromnym zakresie, konkurs w powiatach Sandomierskim i Błońskim z udziałem zaledwie 34 uczestników, już w roku następnym zorganizowano w 6 powiatach (Błońskim, Sandomierskim, Zamojskim, Łowickim, Sierpeckim, oraz Łucko-Kostopolskim na Wołyniu — konkursy na prosięta, kury, ziemniaki, kapustę i ogródki kwiatowe. W konkursach tych wzięło udział 800 osób. Na wystawie prac konkursowych w Łowiczu, w obecności p. Ministra Rolnictwa młodzież zdawała egzaminy, które wypadły zupełnie zadawalniająco. Rys. 1. Za przykładem Związku Młodzieży Wiejskiej, poszły inne organizacje młodzieży i działalność ich objęła w 1928 r. 130 powiatów, w których do pracy stanęło 11000 osób, a wytrwało 9000. Poza poprzednio wymienionemi działaniami zaczęto uprawiać na dużą skalę kukurydzę, tak pożyteczną w gospodarstwie.

W roku bieżącym, 1929, do konkursów przygotowuje się około 50.000 uczestników z 224 powiatów, na terenie 16 województw. Akcja ta obejmuje już teraz wszystkie niemal organizacje młodzieży wiejskiej i rolnicze w Polsce. Do powodzenia w pracach konkursowych przyczynia się najwięcej i przede wszystkim należyte przygotowanie pragnących wziąć w nich udział, oraz opieka i pomoc fachowa. W tym celu utworzone być powinny **Komisje powiatowe** (względnie okręgowe) przysposobienia rolniczego, złożone z przedstawicieli organizacji rolniczych i młodzieży, szkół rolniczych, samorządów i fachowców. Komisje te powinny już teraz zakończyć akcję wstępną, a więc: **kursy przygotowawcze**, rys. 3, **ustalenie ściśle tematów konkursowych dla danego terenu, ustalenie ilości zgłoszonych zespołów konkursowych**, przygotowanie **materiałów**, sprowadzenie z centralnych organizacji regulaminów, instrukcji i zeszytów do notatek w takiej ilości, by starczyło dla wszystkich uczestników. Instruktorzy organizacyjni przysposobienia rolniczego, których mamy dzisiaj poważną ilość, winni w pierwszym rzędzie dbać o przeprowadzenie prac przygotowawczych, a więc rozdać prosięta — bekoniaki, rys. 8, jaja, nasiona warzyw, kwiatów, buraków, kukurydzy, dopilnować doboru odpowiednich sadzoniaków ziemniaczanych. Poza tem zaopatrzyć każdego z uczestników konkursu w zeszyt do notatek,

instrukcję szczegółową, ewentualnie broszurkę o konkursach, zespołom zaś rozdać dobor odpowiednio zestawionych książek. W organizacjach sprawniejszych, dawniej prowadzących akcje, materiały już w dużej części są rozdane, a robota przeszła do samych konkursowiczów.

Wkrótce zaczną się lustracje i objazdy fachowe; dawni konkursowicze pamiętają owe sprawdzanie ich pracy przez lustratorów i wiedzą, że taka lustracja jest rozstrzygnięciem właściwym konkursu.

To cośmy słyszeli na kursie, lub od fachowca, czytali w instrukcji, piśmie fachowem, książce, sprawdzamy w swej pracy, a lustracja potwierdza, czy zdobytą wiedzę umieliśmy należycie zastosować w praktyce. Lustrator — fachowiec, co dobre pochwali, co złe zgani i porówna w zespole wyniki usiłowań poszczególnych konkursowiczów. W czasie drugiej i trzeciej lustracji można jeszcze wiele poprawić.

Wystawa będzie przeglądem dorobku każdego uczestnika, każdego zespołu i organizacji rys. 1 i 11. Będzie oceną wysiłku, podjętego przez potężną gromadę młodzieży wiejskiej, stającej do szlachetnego wysiłku w pracy, budującej własnymi siłami potęgę i dobrobyt wsi polskiej.

Wydawnictwa z dziedziny przysposobienia rolniczego młodzieży wiejskiej.

Wychowanie rolnicze młodzieży wiejskiej (2.50 zł.). Nakł. C. Z. M. W. ul. Tamka 1. Konkursy przysposobienia — Nakł. Zjedn. Młodzieży Polskiej, Poznań, ul. Pocztowa 15. Konkurs uprawy kukurydzy (3 zł.). Nakład Zjedn. Młodzieży Polskiej, Poznań, ul. Pocztowa 15. **K. Bauerowa** — Konkurs wychowu trzody chlewnej (50 gr.). **T. Turkowski** — Konkurs uprawy żyta (50 gr.). Konkurs dośw. nawozowych (20 gr.). Nakł. Zw. Młodz. Wiejsk. R. P., Wspólna 23. **M. Trybulski** — Konkurs wychowu kur (1 zł.). Prace przysposobienia rolniczego na Pomorzu w 1918 r. — Nakł. Pomorskiego Tow. Roln. w Toruniu. **Inż. J. Lewandowski** — Konkurs wychowu cieląt (50 gr.). **Inż. W. Dusogę** — Konkurs świń (50 gr.). **M. Trybulski** — Kurzy konkurs (50 gr.). **M. Trybulski** — Konkurs królikarski (50 gr.). **Inż. M. Krukowski** — Konkurs kukurydziany (50 gr.). **Inż. W. Pietrzak** — Konkurs uprawy cebuli (50 gr.). **Inż. W. Pietrzak** — Konkurs uprawy pomidorów (50 gr.). **C. Wyrzykowski** — Konkurs uprawy kapusty, kalafiorów, kalarepy (50 gr.). **B. Gałczyński** — Ogródki kwiatowe (50 gr.). **F. Starzyński** — 1) Owies, 2) Jęczmień — 3) Buraki pastewne, 4) Uprawa ziemniaków, po 50 gr.

Najlepsze na całym świecie

Lampy, głośniki i aparaty PHILIPSA

Zapewniają siłę, czystość i naturalność radjowego odbioru i są do nabycia wszędzie